

ЯК ВИКОРИСТОВУВАТИ ФОТОМОДЕЛЮВАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ДІТЬМИ

Підготувала:
вихователь-методист
Огієнко О.М.
червень, 2023

Моделювання — це наочно-практичний метод навчання, який допомагає дітям побачити приховані від їхнього безпосереднього сприйняття властивості об'єктів та явищ довкілля, зв'язки, що існують між ними. В основі методу моделювання лежить **принцип заміни**, коли реальні об'єкти та явища замінюють їхніми зображеннями, іншими об'єктами або символічними позначками.

Метод моделювання —

ефективний інструмент для формування життєвих компетентностей дошкільників. Педагоги використовують готові моделі, щоб формувати в дітей природничі знання, елементарні математичні уявлення, розвивати мовлення, навички конструювання, творчої діяльності.

Під час освітньої взаємодії з дошкільниками зазвичай застосовують такі

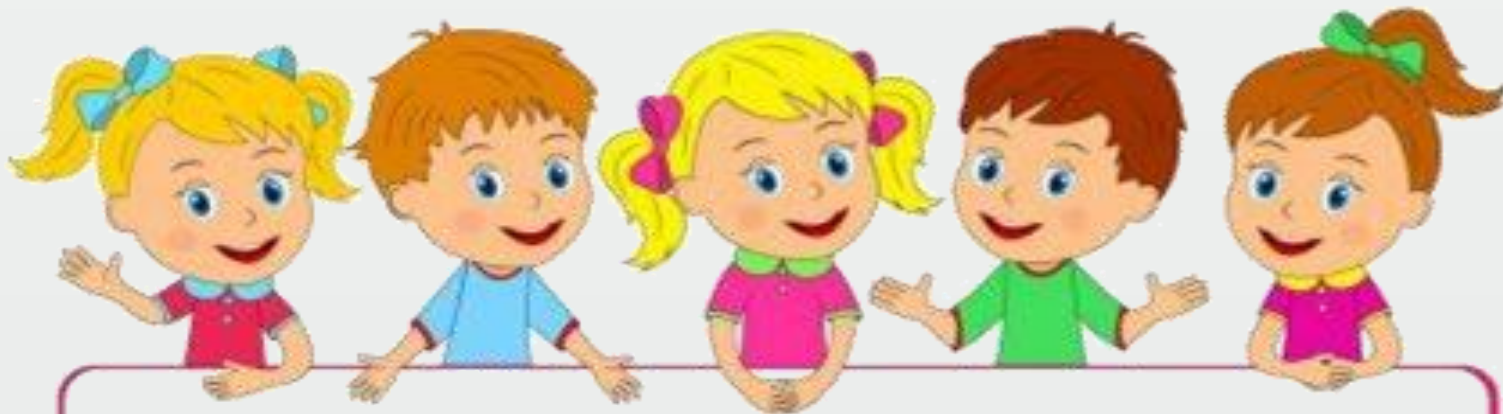
Види моделей

предметні — аналогічні реальним, зазвичай зменшені об'ємні конструкції, що відображають значну кількість притаманних об'єкту властивостей. Наприклад, моделі авто, муляжі фруктів, фрагменти екосистем на кшталт акваріума тощо

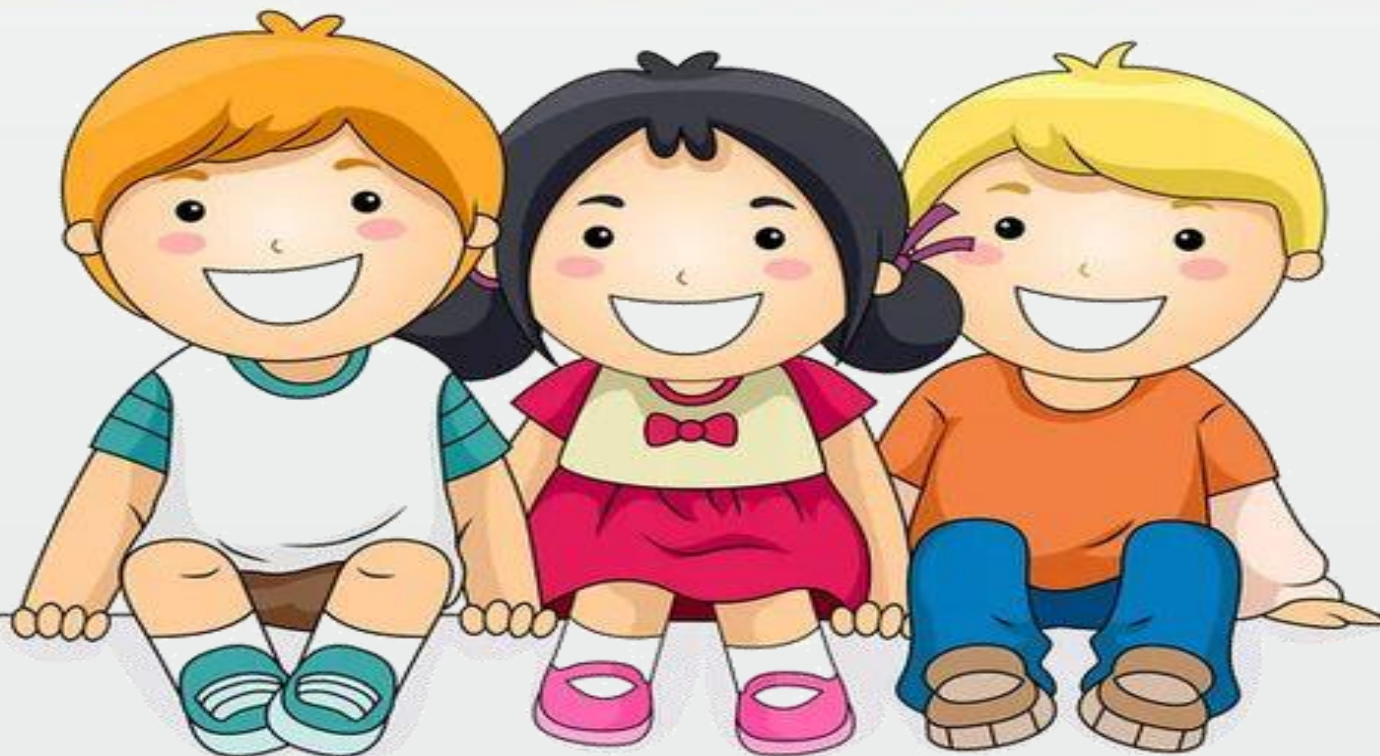
предметно-схематичні — ілюстрації, картинки, фото із зображеннями предметів, об'єктів, дій, явищ, процесів, що схематично за допомогою знаків і символів відображають певний зміст. Наприклад, календар погоди, інтелектуальна карта, колаж, макет, план кімнати, схема розповіді тощо

графічні — зображення, створені за допомогою графічних засобів. Наприклад, схеми, креслення, формули, концептуальні карти, друдлі, таблиці графічних асоціацій тощо.

ЯКІ МОЖЛИВОСТІ ВІДКРИВАЄ ФОТОМОДЕЛЮВАННЯ

Фотомоделювання — це один з різновидів предметно-схематичного моделювання, що дає змогу самостійно сконструювати образ досліджуваного об'єкта чи явища й унаочнити його зміст або певні характеристики. Під час фотомоделювання відбувається заміщення реальних об'єктів та явищ їхніми фотографіями.

Серед переваг фотомодельювання — можливість залучати дошкільників до створення моделей. Цей процес дає змогу привернути увагу дітей до проблеми вивчення й поглибити розуміння освітнього матеріалу. При цьому моделі виконують не лише пізнавальну функцію. Їх можна використовувати під час предметно-маніпулятивної діяльності в ранньому віці та ігрової — у дошкільному, щоб допомогти дітям засвоїти певну інформацію.

Фотомодельювання дає змогу розв'язувати такі освітні завдання:

- поглиблювати знання дітей про предмети, об'єкти та явища довкілля, приховані зв'язки між ними;
- формувати уявлення про фотомистецтво, його особливості;
- розширювати активний словниковий запас;
- розвивати спостережливість та кмітливість, художній смак, уміння помічати й виокремлювати особливе;
- виховувати прагнення милуватися довкіллям, помічати навколо красиве, неповторне й фіксувати його на фото;
- допомагати опанувати практичні навички фотозйомки.

СПОСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ФОТОМОДЕЛЮВАННЯ

Педагог готує фото для майбутнього проєкту самостійно. Роздруковує їх на якісному папері, щоб вони були яскраві й красиві. Відтак запрошує дітей обрати серед великої кількості запропонованих варіантів фото, які на їхню думку знадобляться для створення моделі.

Педагог пропонує дітям разом переглянути фото на екрані ноутбука чи смартдошці й обрати необхідні. При цьому спонукає вихованців проявляти ініціативу, висловлювати й відстоювати свої ідеї, побажання.

Педагог залучає дітей до створення необхідних для проєкту фото. Він пропонує їм самостійно знайти потрібні об'єкти й сфотографувати їх. Готові моделі діти часто використовують під час ігор як декорації для розігрування різноманітних сюжетів. Утім, моделі насправді доволі багатофункціональні. Їх можна використовувати на заняттях, під час спільної й самостійної діяльності як елемент предметно-розвивального середовища. Також на основі моделей можна розробляти різноманітні дидактичні ігри тощо.

ЯК СТВОРИТИ ФОТОМОДЕЛЬ

За допомогою фотомоделювання можна створити з дітьми колаж, макет, інтелектуальну карту, календар, лепбук, предметно-логічну схему тощо. Розглянемо детальніше на прикладі кількох моделей, що для цього потрібно зробити.

ФОТОКОЛАЖ

Фотоколаж — це довільне поєднання фотографій, що створює композицію певного змісту. Він дає змогу виокремити основні ознаки предметів, об'єктів та явищ довкілля, а також схематично передає основні зв'язки між ними, щоб зацентувати увагу на важливих речах.

Короткий алгоритм дій

Крок 1. Обговоріть з вихованцями ідею проєкту. Продумайте сюжет майбутніх фото. Поміркуйте, як їх зробити, хто може попозувати перед камерою, а хто — взяти на себе обов'язки фотографа.

Крок 2. Складіть план дій, обговоріть з дітьми кожен етап зйомки. Розподіліть обов'язки, дослухаючись до їхніх побажань і пропозицій.

Крок 3. Запросіть дітей розіграти задумані ситуації, а фотографи нехай сфотографують їх. Перегляньте отримані фото й разом з дітьми оберіть найліпші. Простежте, щоб усі діти з групи були на фото.

Крок 4. Роздрукуйте фото й запропонуйте дітям викласти їх на ватмані відповідно логіки й естетики композиції. А відтак, впевнившись, що все задумане вдалося втілити, охайно приклеїти фото.

Крок 5. Обговоріть з дітьми результат спільної діяльності, узагальніть опрацьований матеріал і підбийте підсумки

ФОТОМАКЕТ

Фотомакет — це об'ємний або напівоб'ємний зразок, зменшена модель об'єкта чи предмета. Його призначення — проілюструвати дітям певні ситуації й «розповісти» про можливі варіанти розвитку подій. Елементи фотомакета можна переміщувати, змінюючи загальну композицію, доповнюючи й розвиваючи сюжет.

Алгоритм дій

Крок 1. Обговоріть з дітьми тему макета. Для цього під час прогулянки поспостерігайте за змінами в природі й житті людей навесні, поміркуйте, що змінилося довкола.

Крок 2. Сфотографуйте необхідні об'єкти й предмети, роздрукуйте їх. Якщо чогось не вдалося знайти/«підловити» у реальному доквіллі, знайдіть потрібні фото в інтернеті.

Крок 3. Виріжте по контуру силуети сфотографованих об'єктів та предметів. Наклейте їх на паперову або картонну основу, якщо хочете, щоб майбутня модель була міцною. Аби додати деяким елементам стійкості, використовуйте підручні засоби.

Крок 4. Роздрукуйте й наклейте на картонну стійку основу фототло, наприклад панорамне зображення міста. Розмістіть на цьому тлі виготовлені елементи.

ФОТОСХЕМА

Фотосхема – це площинне відображення основних характеристик певного об'єкта чи явища, що відтворює його структуру та демонструє взаємозв'язки між елементами в ній. Тобто призначення фотосхеми — показ цілого через виокремлення його частин. Прикладом такої моделі може бути лепбук, календар погоди, інтелектуальна карта, мнемотаблиця.

Алгоритм дій

Крок 1. Обговоріть з дітьми особливості життєдіяльності мурах.

Крок 2. Знайдіть в інтернеті фото до теми. Разом з дітьми оберіть серед них ті, що зображують різновиди мурах, особливості їхнього харчування та поведінки, зовнішній та внутрішній вигляд мурашника тощо.

Крок 3. Роздрукуйте фото та розкладіть їх на ватмані відповідно до логіки викладу інформації. Наприклад, у центрі може бути фото мурашника, а довкола — ілюстрації, що відображають різні аспекти життя в ньому. Зафіксуйте фото за допомогою клею.

Крок 4. Обговоріть з дітьми результати спільної діяльності, підбийте підсумки.

За таким самим принципом можна створювати з дошкільниками інтелектуальні карти на різні теми. У вивченні віршів їм допоможуть власноруч створені мнемотаблиці.

Крок 1. Розгляньте з дітьми готові фото, що ілюструють сюжетні епізоди вірша.

Крок 2. Прочитайте вірш і допоможіть дітям викласти фото в правильній послідовності, заповнюючи комірки порожньої таблиці.

Крок 3. Розучіть з дітьми вірш, орієнтуючись на фотопідказки

Отже, **фотомоделювання** — це метод, що поєднує пізнавальну й мистецьку складові. Адже мисленнєва діяльність, що охоплює операції аналізу, узагальнення, виокремлення, комбінування, тісно пов'язана з розвитком творчої активності, що дає змогу споглядати, милуватися, розмірковувати, фантазувати. Тобто фотомоделювання має неабиякий розвивальний потенціал. Водночас для педагогів це ще чудовий інструмент, за допомогою якого можна урізноманітнити заняття й наповнити освітній процес цікавими формами роботи.

Джерело:

журнал «Вихователь-методист
дошкільного закладу»,
№4, 2023